

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (N. Mămăligă)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ion Druță
Sveatoslav Moldovan
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Cotelea împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva încheierii din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Ministerul Afacerilor Interne ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă:

La data de 20 septembrie 2017 Veaceslav Cotelea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea depusă de Veaceslav Cotelea a fost admisă parțial și au fost obligați în mod solidar Ministerul Afacerilor Interne și Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze mărimea pensiei, cu sporurile și indemnizațiile ce se cuvin reclamantului, în conformitate cu prevederile legale, începând din momentul stabilirii pensiei – 26 iunie 2015, reieșind din calculul total al vechimii în serviciu acumulată pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne; a fost obligat Ministerul afacerilor Interne să achite diferența neachitată a mărimii pensiei neachitate reclamantului începând cu data stabilirii pensiei 26 iunie 2015 până la data de 31 decembrie 2016, cu indexările ulterioare conform prevederilor legislației în vigoare; a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să achite reclamantului diferența pensiei neachitate începând cu data de 01 ianuarie 2017 cu indexările ulterioare conform prevederilor legislației în vigoare. În rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

La data de 03 ianuarie 2019 Ministerul Afacerilor Interne a declarat apel împotriva hotărârii din 11 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate împotriva Ministerului Afacerilor Interne.

Prin încheierea din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Ministerul Afacerilor Interne ca fiind depusă tardiv.

La data de 19 iunie 2019, Ministerul Afacerilor Interne a declarat recurs împotriva încheierii din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului declarat de Ministerul Afacerilor Interne.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece este emisă cu încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural. Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra cererii de apel depuse de Ministerul Afacerilor Interne, iar prin încheierea contestată a restituit apelul ca fiind tardiv.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul a fost declarat de Ministerul Afacerilor Interne, la 19 iunie 2019, iar încheierea contestată a fost pronunțată la data de 30 ianuarie 2019, până la data intrării în vigoare a Codului administrativ.

Respectiv, prin derogare, în temeiul art. 258 alin. (3) Cod administrativ, admisibilitatea recursului se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 30 ianuarie 2019, însă la actele cauzei lipsesc date privind recepționarea acesteia de către recurent. Astfel, recursul depus la data de 19 iunie 2019 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii judecătorești, este în drept să respingă recursul.

Din conținutul recursului declarat de Ministerul Afacerilor Interne rezultă că recurentul nu este de acord cu încheierea din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel depusă de Ministerul Afacerilor Interne împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 iulie 2018.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei s-a stabilit că, la 11 iulie 2018 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru prin care acțiunea depusă de Veaceslav Cotelea a fost admisă parțial (f.d. 73-74).

Tot la 11 iulie 2018 copia dispozitivului hotărârii a fost recepționat de reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne, Tatiana Danuța, fapt confirmat recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 75).

Așa fiind, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 12 iulie 2018, ziua imediat următoare datei când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe și a expirat la data de 11 august 2018, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, pe când cererea de apel a fost depusă la data de 03 ianuarie 2019, adică cu depășirea considerabilă a termenul de atac.

Contrar normelor procedurale enunțate mai sus, cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe a fost depusă la 03 ianuarie 2019 (f.d. 118-121), respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, fără solicitarea de repune în termen a cererii de apel.

Astfel, având cunoștință despre examinarea cauzei de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Cotelea, recurentul urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența Curții

Europene a Drepturilor Omului (Van Harn vs Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și proteja dreptul de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt ignorat de acesta și care în consecință a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea apelului or, prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ca urmare a expirării termenului de atac incontestabil ar leza principiul securității raporturilor juridice.

Colegiul menționează că nu poate fi reținut argumentul recurentului, precum că instanța de apel a restituit cererea de apel cu încălcarea normelor de procedură, or, este de reținut, că art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu condiționează termenul de 30 de zile de declarare a apelului din data aducerii la cunoștință a hotărârii motivate, dar din data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Astfel, Colegiul reține că recurentul în cazul dat nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile cînd personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În consecință, Colegiul reiterează că instanța de apel corect a ajuns la concluzia de restituire a cererii de apel depuse de Ministerul Afacerilor Interne ca fiind depusă tardiv.

Soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, în condițiile cînd părțile au obligația de a-și exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen.

Or, în conformitate cu art. 27 alin.(1) Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În consecință, Colegiul consideră că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelantul-recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele enunțate și avînd în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b), 258 alin. (3) Cod administrativ, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ion Druță

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru